

energi för nästa generation

SVEBIO
Svenska Bioenergiföreningen
/Kjell Andersson

2020-06-05

REMISSYTTRANDE

Dnr: I2020/00602/E

Till
Infrastrukturdepartementet
Energienheten

Remissvar rörande Energimarknadsinspektionens rapport med förslag för genomförande av EU-lagstiftning på elmarknadsområdet samt genomförande av vissa delar av det omarbetade förnybartdirektivet

Svebio, Svenska Bioenergiföreningen, har beretts möjlighet att ge synpunkter på rubricerade rapport och vill framföra följande:

Rapportens förslag gäller tillämpning av ett stort antal artiklar i nya EU-direktiv som ska implementeras i Sverige. Det handlar i flera avseenden om regelverk som är avsedda att skapa en allt bättre fungerande gemensam elmarknad i Europa, vilket är mycket positivt. Andra förslag innebär en detaljreglering som ofta känns främmande ur ett svenskt perspektiv, och som vi anser strider mot EU:s princip om subsidiaritet. Det mesta av det som nu ska regleras med EU-dekret skulle kunna hanteras av de enskilda medlemsländerna utan inblandning från EU-nivå.

Svebio arbetar för att energi- och klimatpolitiken ska styras med generella och teknikneutrala styrmedel, exempelvis en koldioxidbeskattning eller avgifter på andra utsläpp, som minskar den negativa klimat- och miljöpåverkan. Med starka generella styrmedel kan man undvika att införa detaljregleringar och subventioner som stör marknad och fri utveckling av ny teknik.

Vi har inte kompetens att bedöma alla de förslag till implementering som tas upp i den mycket omfattande rapporten, utan lämnar synpunkter på några områden.

energi för nästa generation

Regleringen av den svenska elmarknaden

Även om rapporten enbart handlar om implementeringen av de nya och uppdaterade direktiven väcker den också allmänna frågor om den svenska elmarknadsregleringen. Vi vill påpeka att det idag är mycket angeläget att regeringen och de ansvariga myndigheterna noga analyserar den förändrade marknadsstrukturen genom att elproduktionen fått ett kraftigt ökat inslag av icke-styrbar variabel elproduktion från vindkraft och solenergi. Svenska Kraftnät har ett övergripande ansvar för stamnät och balans på nationell nivå, men kan inte styra investeringarnas geografiska lokalisering och kan inte heller råda över investeringarna i lokal elproduktion, exempelvis i form av kraftvärme, och därmed inte heller över kapacitetssituationen i regionala och lokala nät.

Den avreglerade elmarknaden har många fördelar, men dessa har vunnits till priset av att det inte finns någon samlad planering för utbyggnaden av elproduktion och eldistribution. Följden har blivit ökade obalanser, både över tid och geografiskt, och krav på omfattande förstärkningar av överföringsnäten, och kostnaden kommer att belasta alla elkonsumenter. Principen måste istället vara att ökade nätkostnader måste bäras av de som orsakar de ökade kostnaderna.

På vårt eget område ser vi idag att investeringarna i biobaserad kraftvärme är otillräckliga med tanke på den regionala elförsörjningen, kapaciteten i många städer, balansen över året och tillgång till effekt i ansträngda försörjningslägen. En fråga som också bör uppmärksammas mer är beredskap och försörjningstrygghet vid krig och kriser i fredstid, terrorangrepp liksom större väderstörningar och strömavbrott. Här handlar det både om el- och värmeförsörjning. Inte minst är det viktigt att kunna garantera den lokala energiförsörjningen exempelvis genom att etablera ö-drift.

Förslag 5.15 Medborgarenergigemenskaper

Det nya elmarknadsdirektivet inför det nya begreppet "medborgarenergigemenskaper" och förnybartdirektivet inför begreppet "gemenskaper för förnybar energi". Inget av dessa begrepp är i överensstämmelse med hittillsvarande svensk tradition och lagstiftning på energiområdet, och det är dessutom förvirrande att inte samma begrepp används i de två direktiven, när beskrivning och definitioner är nära nog likalydande. I bägge fallen inkluderar man som medlemmar både fysiska personer, lokala myndigheter, däribland kommuner, och små företag.

Energimarknadsinspektionen har valt att göra en snävare tolkning och inordnar gemenskaperna under vår lagstiftning för ekonomiska föreningar. Man skulle också i vissa fall kunna använda lagstiftningen för samfälligheter. Vi tycker att denna anknytning till redan befintlig svensk lagstiftning är bra. En ekonomisk förening har en känd demokratisk struktur,

energi för nästa generation

med i normalfallet en man en röst. Man kan dra paralleller till hur elektrifieringen av den svenska landsbygden till stor del genomfördes av kooperativa eldistributionsföreningar under början av 1900-talet.

Medlemmarna i dessa gemenskaper/ekonomiska föreningar bör vara privatpersoner, enskilda hushåll/fastighetsägare eller småföretag. Att som direktiven anger blanda in kommuner i gemenskaperna är inte i överensstämmelse med svensk tradition. Kommunerna har i Sverige ofta tagit en ledande roll i utbyggnaden av produktion och infrastruktur för energiförsörjningen genom sina egna energibolag, och här finns redan en demokratisk styrning. Det är naturligt att den ordningen består.

5.40 Fjärrvärme och fjärrkyla

Förslaget innebär att leverantören ska ange uppgifter om energiprestanda och andel förnybar energi i en form som är lätt tillgänglig för kunderna. Den här typen av underlag finns redan idag för nästan alla fjärrvärmenät, exempelvis genom de miljövärden som tillhandahålls av Energiföretagen (tidigare Svensk Fjärrvärme). Möjligen kan kravet skapa problem och administrativa kostnader för mycket små fjärrvärmeföretag eftersom lagstiftningens definition av fjärrvärme inte har någon nedre storleksgräns. Det är naturligt att föra in bestämmelser om fjärrkyla på samma sätt som för fjärrvärme.

Svenska Bioenergiföreningen

Gustav Melin
Vd

Kjell Andersson
näringspolitisk chef